

Västmanlands Ornitologiska Förening

RINGMÄRKNING 2023

CES och Höstmärkning

Introduktion

För fjärde året i rad har vi bedrivit ringmärkning i föreningens regi. Med vår riktigt trevliga höst på Hamre våtmark kände vi i år en stor längtan till att få komma igång igen.

Den 29 april gjorde vi vårt första besök på Önstensborg för att ställa i ordning märkplatsen och rensa i våra nätgator. Vi fick ordning på det mesta och den 7 maj kunde vi köra igång vår CES-säsong. Efter avslutad CES-säsong flyttade vi vår verksamhet till Hamre våtmark där vi genomförde vår höstmärkning. Totalt har vi haft 33 märkdagar under året och märkt 1052 fåglar samt genomfört 126 kontroller på redan ringmärkta fåglar.

Personal

Vår ambition är att bygga gruppen och tillsammans lära upp oss så att vi på sikt blir självförsörjande på personal. Det man behöver för att ansluta till oss är intresse och tid.

Totalt är vi drygt 20 personer som varit aktiva vid våra märkningar under perioden 2020-2022. Inför årets säsong var vi 15-20 aktiva varav 6 hade tillräcklig erfarenhet för att själva ansvara för en märkomgång. Under årets gång har vi utökat gruppen med 2-3 personer på god väg att bli assistenter och märkare. Räknar vi med alla som deltagit minst en gång under året har 24 personer varit aktiva under 2023.

Vi kategoriserar oss enligt nedan

Märkare - Kan ansvara för märkning och har erfarenhet av att märka

Assistent - Kan ansvara för assistentsysslorna, att sätta upp nät, plocka fågel ur nät och föra protokoll vid märkning. Många av våra assistenter märker också fåglar under handledning av mer erfarna märkare.

Övrig - Under upplärning, kan t ex ansvara för enskilda delar av assistentuppdraget eller helt novis med intresse och tid att delta.

Huvudmärkare - Sara Wändell

Administration - Johan Karlsson

CES

Basen i vår verksamhet är vår CES-märkning. Ett rikstäckande projekt som drivs av Ringmärkningscentralen på Naturhistoriska riksmuseet. Det är en standardiserad ringmärkning på häckningslokaler.

Som standard ska man märka 12 gånger under perioden maj till augusti och vårt schema delas in i 10-dagarsperioder där vi sedan väljer vilka perioder vi kan ansvara för.

Vår 100:e koltrast

Märkningar och kontroller

En CES-märkning är en form av övervakning av ett område för att få reda på hur fågelpopulationer ökar och minskar, men även för att se hur trogna fåglar är sina lokaler. Genom att märka fåglar och sedan få återfynd ser man om fåglarna kommer tillbaka till samma ställe igen.

Under året märkte vi 182 fåglar. Av dessa var 90 st kläckta i år och resten var på sitt andra år eller äldre.

19 arter märktes. Av dessa var två helt nya för oss. Grönsångare och törnskata. Utöver dessa märkte vi också två nya arter för Önstensborg. Gulsparv och näktergal. Årets art på Önstensborg var annars svarthätta som tidigare inte varit en ovanlig märkart för oss, men i år blev den mest märkta arten med 43 individer.

Grönsångare - ny art 2023

Törnskata - ny art 2023

Fransk kontroll av Rödhake

Näktergal - ny art på Önstensborg 2023

Antal nymärkningar

Art	Ålder	00	10	1+	20	2+	3+	Summa
Större hackspett			1			1		2
Törnskata						1		1
Entita			1			1		2
Blåmes			18		3	2	1	24
Talgoxe			21		2	2	1	26
Grönsångare						2		2
Svarthätta			29		3	10	1	43
Trädgårdssångare						6		6
Gärdsmyg			2		1	1		4
Nötväcka				1		1		2
Koltrast			3		6	1	8	18
Taltrast			1		4	3	1	9
Grå flugsnappare						1		1
Rödhake			11		9	3	2	25
Näktergal			1					1
Trädpiplärka							1	1
Bofink			2		1	3	3	9
Stenknäck						4		4
Gulspurv						1	1	2
Summa			90	1	29	43	19	182

Tabell 1

Svarthätta - årets art på Önstensborg

Antal kontroller

Vi kontrollerade 44 redan ringmärkta fåglar under årets säsong. 6 av dem var kläckta i år och märkta av oss. Resten var på sitt andra år eller äldre. En främmande kontroll av en rödhake märkt som årsunge på Korsika, Frankrike i oktober förra året.

Art	Ålder	00	10	1+	20	2+	3+	Summa
Blåmes					1		1	2
Talgoxe			3		1	5	1	10
Grönsångare						1		1
Svarthätta					2	2		4
Trädgårdssångare						7		7
Gärdsmyg			1					1
Nötväcka						2		2
Koltrast					2	1	4	7
Taltrast						2		2
Rödhake			2		1	2	1	6
Bofink						1		1
Gulsparv							1	1
Summa			6		7	23	8	44

Tabell 2

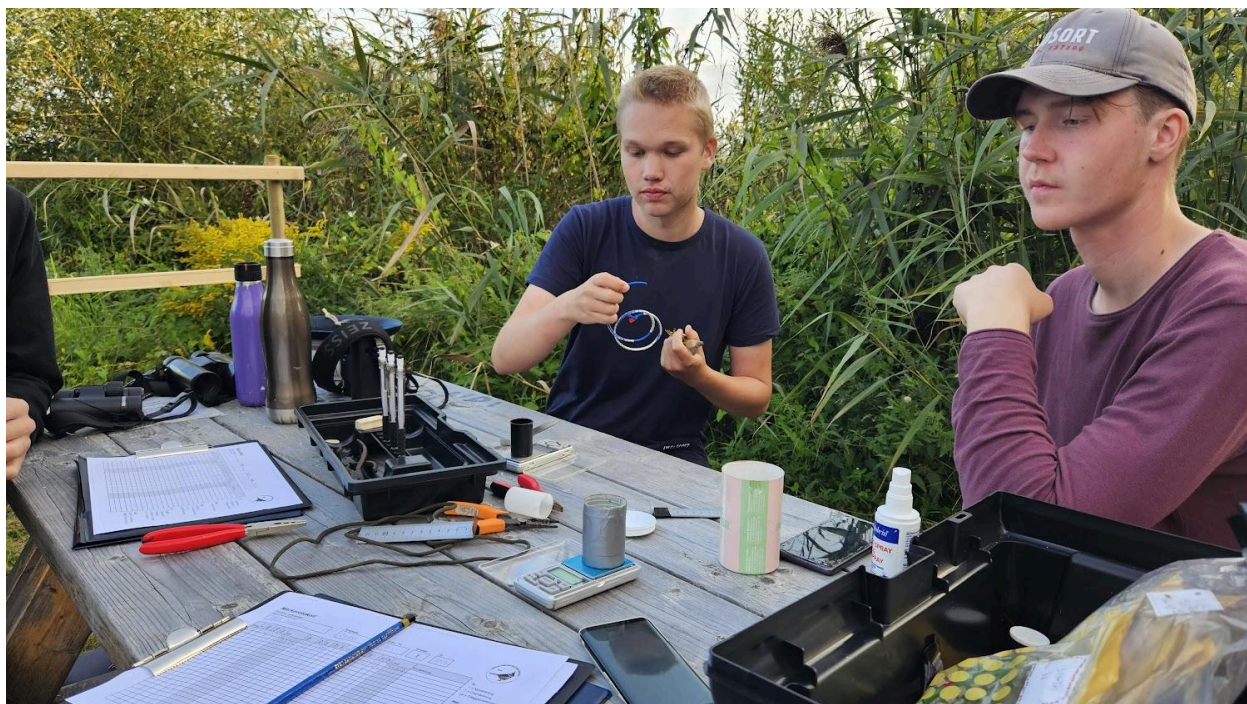
Personal

Totalt har 18 personer deltagit vid minst ett tillfälle under säsongen. 6 av dessa har varit märkare och 6 assistenter och 6 övriga. 6 barn till personalen har också varit med vid minst ett tillfälle.

Vår verksamhet väcker en del nyfikenhet och vi vill gärna att fler ska få möjlighet att se den. Önstensborg är dock lite otillgänglig och vi vet inte riktigt hur mycket fågel vi får omgång för omgång varför vi valde att vara försiktiga med att bjuda in allmänheten. Vid ett tillfälle kunde vi dock bjuda in och det var en uppskattad kväll med 10 besökare.

Höstmärkning

Efter vår lyckade säsong på Hamre våtmark under 2022 kände vi oss riktigt sugna på att återvända dit i år efter att vi var klara med CES på Önstensborg. I mitten av augusti började vi besiktiga våra nätgator och passade samtidigt på att tjuvstarta höstmärkningen. Detta resulterade i en ny art för märkplatsen ganska omgående då en ung törnskata fastnade i näten när vi höll på att sätta upp dem.

Vädret i augusti var tämligen ostabilt och vi skyndade oss att bli klara med CES för att undvika att någon omgång regnade bort. Detta ledde i sin tur att vi kunde starta vår höstmärkning på Hamre på riktigt en vecka tidigare än förra året.

Till skillnad från förra året hade vi i år ganska höga förväntningar på märkplatsen vilket inledningsvis gjorde oss lite besvikna. Fågelfångst varierar från år till år och vi hade bara ett tidigare år att jämföra med. Dessutom ett år då flera andra märkplatser rapporterade att de hade ett rekordår. Vi fick helt enkelt påminna oss om detta när t ex fångsten av lövsångare var riktigt låg.

Vi startade med 6 nät på tillsammans 90 meter. Då vi måste vara försiktiga med de vattenrenande växterna i våtmarken valde vi att inte använda vårt s.k kungsfiskarnät i år. under säsongen har vi ändrat om nätplanen och utökat till 9 nät och totalt 120 meter.

Vi har också köpt in virke och stolpfötter och byggt nya stolpar som på ett smidigt sätt går att ta in för vinterförvar.

Nymärkningar

Under höstmärkningen på Hamre våtmark märktes 870 fåglar varav 695 var ungfåglar. Se *Tabell 2*. Blåmes blev vår mest märkta art med 145 individer. Men svarthätta på 143 individer såg länge ut att bli vanligast. Det var inte förrän den sista nätrundan den sista märkdagen som blåmesen gick om.

Under hösten märkte vi för oss 4 nya arter. Ladusvala, kärrsångare, rödvingetrast och björktrast. Utöver dessa 4 nya arter märkte vi 6 nya arter för Hamre våtmark. Törnskata, trädkrypare, näktergal, trädpiplärka, bofink och bergfink.

Ladusvala 2023-08-20

Vi bestämde också 3 gråsiskor till underart då vi under ett tillfälle fångade 3 brunsiskor. (*Acanthis flammea cabaret*)

Andra arter som sticker ut under höstens märkning:

Pilfink: En art vi räknade med förra året men bara fick en enda. I år märkte vi 17 st.

Sidensvans: Under årets sista märkdag fångade vi och märkte 24 st.

Trastar: Vi fångade få trastar 2022. Mest koltrast och en enda taltrast. I år märkte vi totalt 25 fler trastar och 4 arter. Koltrast, rödvingetrast, taltrast och björktrast.

Kungsfiskare: Något vi inte räknat med eftersom vi tagit bort vårt s.k. kungsfiskarnät. Ändå märkte vi 4 st. 2 fler än förra året.

Märkningar - årssummering: 2023 för lokal: HAMRE								
Art	Ålder	00	10	1+	20	2+	3+	Summa
Kungsfiskare			1	3				4
Törnskata			5					5
Skata			1					1
Sidensvans			20			4		24
Svartmes			5	1				6
Entita				5				5
Talltita				2				2
Blåmes			142			3		145
Talgoxe			44			9		53
Skäggmes				9				9
Ladusvala			9					9
Stjärtmes				10				10
Lövsångare			12			3		15
Gransångare			55	9				64
Sävsångare			21					21
Rörsångare			40		1			41
Kärnsångare			8					8
Svarthätta			109	14		20		143
Trädgårdssångare			13	9		4		26
Ärtsångare			8	1				9
Törnsångare			4			3		7
Kungsfågel			10	1		1		12
Gärdsmyg			13	4		2		19
Trädkrypare				1				1
Koltrast			20	1		10		31
Björktrast						1		1
Rödvingetrast			3					3
Taltrast			6			1		7
Rödhake			37					37
Näktergal			1					1
Pilfink			7	10				17
Järnsparv			7	3		1		11
Sädesärta			4			2		6
Trädpiplärka				1				1
Bofink			1	2		1		4
Bergfink			1					1
Gråsiska			23	6		4		33
Brunsiska (cabaret)			3					3
Grönsiska			33			4		37
Gulsparr						1		1
Sävsparv			29	2		6		37
Summa			695	94	1	80		870

Tabell 3

Kontroller

Under hösten på Hamre våtmark kontrollerades 82 redan ringmärkta fåglar. Alla märkta av oss antingen i år eller förra året.

Kontroller - årssummering: 2023 för lokal: HAMRE								
Art	Ålder	00	10	1+	20	2+	3+	Summa

Kungsfiskare				1				1
Törnskata			3					3
Entita				4				4
Blåmes			30			5		35
Talgoxe			4			2		6
Lövsångare			2					2
Sävsångare			1					1
Rörsångare			1					1
Svarthätta			8	2		1		11
Trädgårdssångare			2	1				3
Ärtsångare			1					1
Gärdsmyg			3	1		4		8
Koltrast			2					2
Rödhake			2			1		3
Sävspärv				1				1

Summa			59	10		13		82

Tabell 4

De 10 vanligaste fåglarna (märkta och kontrollerade) samt våra flitigaste märkare

Topp10 märkta		Topp10 kontrollerade		Mesta märkarna	
ART	ANTAL	ART	ANTAL	MÄRKARE	ANTAL
1 Blåmes	145	1 Blåmes	35	1 Benjamin Rodling	440
2 Svarthätta	143	2 Svarthätta	11	2 Petter Sahlström	295
3 Gransångare	64	3 Gärdsmyg	8	3 Zsombor Károlyi	64
4 Talgoxe	53	4 Talgoxe	6	4 Sara Wändell	45
5 Rörsångare	41	5 Entita	4	5 Fanny Norbäck	14
6 Rödhake	37	6 Törnskata	3	6 Dennis Nyström	10
7 Grönsiska	37	7 Trädgårdssångare	3	7 Karin Sandberg	2
8 Sävspär	37	8 Rödhake	3	8 Erik Berg	0
9 Gråsiska	36	9 Lövsångare	2	9 Niclas Lignell	0
10 Koltrast	31	10 Koltrast	2	10 Johan Karlsson	0

Totalstatistik

Totalt har vi nu märkt 2769 fåglar och kontrollerat 444. Alla utom två av våra kontrollerade fåglar är egna kontroller. En främmande kontroll på en rörsångare märkt på Getterön och en rödhake märkt på Korsika.

Totalt har vi märkt 51 arter, de vanligaste av dem ser ni nedan.

Topp10 märkta		Topp10 kontrollerade	
ART	ANTAL	ART	ANTAL
1 Blåmes	539	1 Blåmes	106
2 Svarthätta	259	2 Koltrast	35
3 Talgoxe	249	3 Talgoxe	30
4 Rödhake	199	4 Rödhake	30
5 Grönsiska	187	5 Svarthätta	24
6 Rörsångare	152	6 Gärdsmyg	19
7 Koltrast	135	7 Trädgårdssångare	11
8 Gransångare	134	8 Sävsångare	8
9 Lövsångare	118	9 Sävspurv	8
10 Sävspurv	102	10 Entita	7

Mer om vår verksamhet

Vill du läsa om vår verksamhet så har vi information på VOF:s hemsida där vi skriver om våra märkplatser, våra märkningar och fåglarna vi märker. Vi har också en ringmärkarblogg där vi försöker skriva så ofta vi hinner och kan om vår verksamhet.

<https://vof.birdlife.se/projekt/ringmarkning/>

Vi har också ett instagramkonto där vi lägger upp bilder från vår verksamhet och på fåglarna vi märker,

https://www.instagram.com/vof_ringmarkning/

Vill du vara med?

Det enda som egentligen krävs för att kunna vara med oss är att man har tid och intresse. Det tar en del tid i anspråk, men ju fler vi är desto lättare blir det för oss att fördela arbetsbördan.

Vi välkomnar alla som vill vara med. Kontakta oss om du vill vara med och hjälpa till. Har man erfarenhet av ringmärkning sedan tidigare är man mer än välkommen att hoppa in. Har man ingen erfarenhet fungerar det också. Vår verksamhet handlar mycket om att lära av varandra så har man bara tid och intresse hjälper vi gärna till och lär upp fler.

Sara Wändell - Ansvarig märkare ✉ sara.wandell@hotmail.com

Johan Karlsson - Adminsitration ✉ johan.karlsson.vof@gmail.com